

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง

หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

Public participation in community development of Ban Kan Lueang, Village No. 6, Mak
Khiap Subdistrict, Mueang Sisaket District, Sisaket Province

ภัครมัย ทองพั้ง¹, สารีณี นามวงศ์², สุภาพร ทองพิละ³, สกุนา คำเผื่อ⁴, อลงกต แพนสนิท⁵, ปรรารณา มะลิไทย⁶

¹นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อีเมล : Packaramai2544@gmail.com

²นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อีเมล : Sakuna33210@gmail.com

³นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อีเมล : Stu6412866222@sskru.ac.th

⁴นักศึกษาสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อีเมล : stu6412866221@sskru.ac.th

⁵ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อีเมล : prathana.m08@gmail.com

⁶ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อีเมล : pong.p2551@gmail.com

Received: 21-10-2024; Revised: 03-12-2024; Accepted: 05-12-2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน 2) เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน 3) ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขความร่วมมือของประชาชน 4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 238 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.50$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาด้านการเมืองและการบริหาร ($\bar{X}=4.44$) ด้านร่วมรับรู้ ($\bar{X}=4.20$) ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ($\bar{X}=4.17$) ด้านร่วมคิดร่วมแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}=4.08$) ด้านร่วมรับผล ($\bar{X}=4.25$) อยู่ในระดับมาก ด้านร่วมดำเนินการ ($\bar{X}=4.12$) อยู่ในระดับปานกลาง และด้านร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ($\bar{X}=4.06$) อยู่ในระดับน้อยสุด เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการถดถอยพหุคูณเพื่อทำนายอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 3 ด้าน พบว่าด้านสังคมและเศรษฐกิจ ($\beta=.341$) ด้านการเมืองและการบริหาร ($\beta=.204$) ด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม ($\beta=.133$) มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5

ผลการศึกษาวิจัยพบว่าเนื่องจากประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนให้กับผู้นำชุมชนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการเข้าถึงบริการภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสร้างความมุ่งมั่นในการที่ผลักดันการบริหารจัดการภาครัฐ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ภาคประชาชน, การพัฒนาชุมชน

Abstract

This research aimed to 1. Study public participation in community development 2. Develop public participation in community development 3. Study problems and solutions for public cooperation 4. Study factors affecting public participation in community development by using questionnaires as a research tool. The sample group in this research was 238 people using the accidental sampling method. The statistics used for analysis were mean, percentage, standard deviation, and factors influencing public participation in community development using statistics. Regression analysis

The results of the research found that physical and environmental factors ($\bar{X}=4.50$) were at the highest level, followed by politics and administration ($\bar{X}=4.44$), awareness ($\bar{X}=4.20$), social and economic factors ($\bar{X}=4.17$), thinking and expressing opinions ($\bar{X}=4.08$), and receiving results ($\bar{X}=4.25$) were at a high level. The participation aspect ($\bar{X}=4.12$) was at a moderate level, and the participation aspect ($\bar{X}=4.06$) was at a low level. When analyzing the data by multiple regression to predict the influence of the three factors, it was found that the social and economic aspects ($\beta=.341$), political and administrative aspects ($\beta=.204$), and physical and environmental aspects ($\beta=.133$) had a statistically significant influence on the participation of the people in the development of Ban Kan Lueang community at a level of 0.5.

The results of the research study found that because people still lack knowledge and understanding of public participation in community development for community leaders to gain knowledge and understanding in accessing government services, providing opportunities for citizens to participate. In building commitment to drive public administration

Keywords: Participation, Public Sector, Community Development

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับ

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการบริหารที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหาและให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบัน มี 4 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด เทศบาลองค์การบริหารส่วนตำบลและการปกครองรูปแบบพิเศษ ประกอบด้วยกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา (สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง, 2557)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยมีหลักการสำคัญ ซึ่งมีลักษณะสำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการปกครองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองจาก ส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น (Decentralization) การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นระบบการปกครองที่ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้ถึงการปกครองระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง และสิ่งเหล่านี้ถือเป็นภารกิจสำคัญของรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยที่จะต้องร่วมกัน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานท้องถิ่นให้มากขึ้นเพื่อเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับชาติ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นไว้ว่า ในการดำเนินงานให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ รวมตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติไว้ (พืพิธภัณฑ์รัฐสภา, 2560)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการชุมชน ในยุคปัจจุบันการมีส่วนร่วมนี้ไม่เพียงแต่ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและประชาชน แต่ยังช่วยให้การพัฒนาเป็นไปตามความคาดหวังของผู้คนในชุมชนได้อย่างแท้จริง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนยังคงเป็นความท้าทายที่สำคัญแม้ว่าภาครัฐจะมีนโยบายและโครงการที่มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นแต่การนำไปปฏิบัติยังคงต้องการการปรับปรุงและการสนับสนุนในหลายด้านอาทิเช่น การสร้างความตระหนักรู้การให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นตลอดจนการสร้างช่องทางที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม (ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์, 2550)

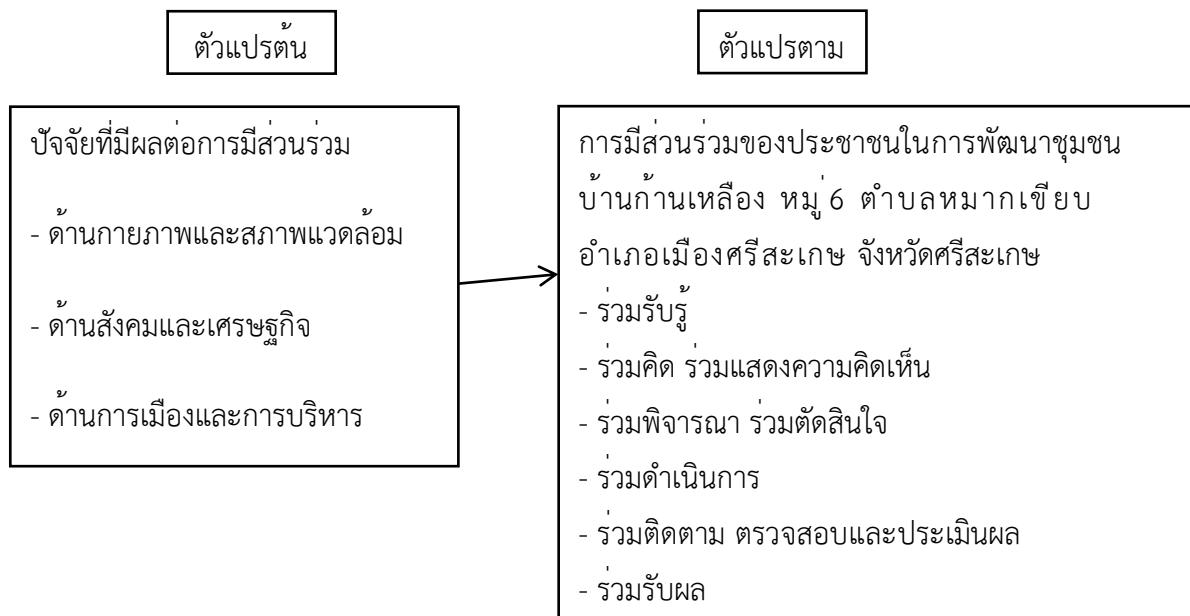
การพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ทำให้ทราบได้ว่าประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการปกครองว่าเป็นอย่างไรและมีความสำคัญต่อประชาชนในพื้นที่มากนักน้อยเพียงใด นอกจากนั้นประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมน้อยมากจะมีเพียงแค่บางกลุ่มที่เข้ามามีส่วนร่วม คณะผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

เกษตร เพื่อพัฒนาและประเมินการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขความร่วมมือของประชาชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
4. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยได้กำหนดขนาดของกลุ่มประชากร จำนวน 587 คน ซึ่งใช้การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณจากสูตร ของ Yamane ที่ระดับความเชื่อ 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนยอมรับได้ .05

กลุ่มตัวอย่างประชากรในชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน 238 คน เก็บเฉพาะกลุ่มประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป หลังจากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเลือกประชากรที่อาศัยอยู่จริงในทะเบียนบ้าน บ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่บ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ สถิติที่ใช้คือ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปัจจัยที่มีอิทธิพลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนด้วยสถิติ การถดถอย (Regression analysis)

3. ข้อมูลด้านแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปัจจัยที่มีอิทธิพลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนด้วยสถิติ การวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ จำแนกได้ตามตารางที่ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรผล และการจัดอันดับ ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปรผล	จัดอันดับ
ด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม	4.50	.389	มากที่สุด	1
ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	4.17	.566	มาก	3
ด้านการเมืองและการบริหาร	4.44	.502	มากที่สุด	2

จากตารางที่ 1 ในด้านปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านกายภาพและสภาพแวดล้อมเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.50 (S.D.=.389) ด้านการเมืองและการบริหารเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.44 (S.D.=.502) ด้านสังคมและเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.17 (S.D.=.566)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรผล และการจัดอันดับ ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปรผล	จัดอันดับ
ร่วมรับรู้	4.20	.504	มาก	2
ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น	4.08	.694	มาก	4
ร่วมพิจารณา ร่วมตัดสินใจ	4.06	.694	มาก	6
ร่วมดำเนินการ	4.12	.628	มาก	3
ร่วมติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล	4.07	.789	มาก	5
ร่วมรับผล	4.25	.622	มากที่สุด	1

จากตารางที่ 2 ในด้านปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ร่วมรับผลเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.25 (S.D.=.622) ร่วมรับรู้เป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.20 (S.D.=.504) ร่วมดำเนินการเป็นอันดับที่ 3 อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.12 (S.D.=.628) ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็นเป็นอันดับที่ 4 อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.08 (S.D.=.694) ร่วมติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลเป็นอันดับที่ 5 อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.07 (S.D.=.789) ร่วมพิจารณา ร่วมตัดสินใจเป็นอันดับที่ 6 อยู่ในระดับมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.06 (S.D.=.694)

2. ผลการศึกษาสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณการนำค่าน้ำหนักความสำคัญอำนาจพยากรณ์ของตัวแปรปัจจัย ด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและการบริหารที่ส่งผลต่อการร่วมรับรู้ผลของประชาชนในชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 บ้านก้านเหลือง ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณการนำค่าน้ำหนักความสำคัญอำนาจพยากรณ์ของตัวแปร ปัจจัย ด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและการบริหารที่ส่งผลต่อการร่วมรับรู้ผลของประชาชนในชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 บ้านก้านเหลือง ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

Model	ตัวแปร	R	R ²	Adjusted R ²	Coefficients b	β	t	sig
1	ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	.475	.226	.222	.522	.063	8.293	.001
2	ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	.524	.274	.268	.421	.066	6.365	.001
	ด้านการเมืองและการบริหาร				.297	.075	3.976	.001
3	ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	.537	.288	.279	.375	.069	5.411	.001
	ด้านการเมืองและการบริหาร				.253	.077	3.283	.001
	ด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม				.213	.101	2.106	.036

$\alpha=.606$ S. E. est=.52890

*p<.05

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนโดยการนำตัวแปร ในด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและการบริหาร ทั้งหมดเข้าสมการพบว่าสามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่ชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ที่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ได้แก่ ($\beta= .341$) ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ($\beta=.204$) ด้านการเมืองและการบริหาร ($\beta=.133$) ด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สำคัญพหุคูณ = .537 โดยมีน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ในแต่ละตัวในรูปแบบคะแนนดิบ (b) ตามลำดับความสำคัญดังนี้ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและการบริหาร ด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม

โดยทั้งสองตัวแปรร่วมกันพยากรณ์อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่ชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ที่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ (R^2) ได้ร้อยละ .288 มีความคาดเคลื่อนมาตรฐานพยากรณ์ (S. E. esty) .52890 และ สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการรูปพยากรณ์คะแนนดิบ $Y = .606 + .522$ (ด้านสังคมและเศรษฐกิจ) $+ .297$ (ด้านการเมืองและการบริหาร) $+ .213$ (ด้านกายภาพ)

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ $Z = .475$ (ด้านสังคมและเศรษฐกิจ) $+ .239$ (ด้านการเมืองและการบริหาร) $+ .133$ (ด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษารายงานเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน บ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ มีทั้งหมด 9 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ และสภาพแวดล้อม ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและการบริหาร ด้านร่วมรับรู้ ด้านร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ด้านร่วมพิจารณาพร้อมตัดสินใจ ด้านดำเนินการ ด้านร่วมติดตามตรวจสอบและ ประเมินผล และด้านร่วมรับผล คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ในด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน บ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ มีความสำคัญในระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนในชุมชนให้ความสำคัญกับการร่วมแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาทางคมนาคมในพื้นที่ เนื่องจากประชาชนตระหนักถึงความปลอดภัยและความสะดวกในการสัญจรในชุมชน ซึ่งเป็นประเด็นที่คนในพื้นที่ให้ความสำคัญอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ประชาชนในชุมชนยังขาดความตระหนัก คือ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ ประชาชนมักมองว่าการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าที่ตนเองต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมอนุรักษ์ ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสร้าง ความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวรธรณ์ สุนทรวิทธิโชติ (2556) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ในกิจกรรมการบำรุงรักษามีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม โดยชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมและการประชุมกับคณะกรรมการหมู่บ้านสามารถส่งเสริมการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชุมชนของตนเอง

ด้านสังคมและเศรษฐกิจ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยประชาชนร่วมเสนอแนวทางการแก้ปัญหาหรือแนวทางการป้องกันปัญหาเสพติด เนื่องจากประชาชนเห็นว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นสิ่งสำคัญในชุมชนในขณะนี้เพราะ ยาเสพติดกำลังระบาดในชุมชน การแก้ปัญหายาเสพติดเป็นสิ่งที่ทุกคนในชุมชนต้องให้ความร่วมมือ และการพัฒนาอาชีพภายในชุมชนต้องมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ปัญหาการพัฒนาการศึกษา เด็กและเยาวชน ซึ่งประชาชนเห็นว่าเรื่องการศึกษาหรือการพัฒนาการศึกษาเด็กและเยาวชนนั้นเป็น

หน้าที่ของโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนจึงไม่ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้มากนัก ทั้งนี้ ประชาชนในชุมชนต้องปลูกฝังเรื่องการศึกษาให้เด็กและเยาวชนในชุมชนซึมซับค่านิยมที่ถูกต้องเพราะการเรียนรู้หรือพัฒนาที่ดี คือ การเรียนรู้จากสถาบันครอบครัวซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ทวี วุฒะเกียรติศักดิ์ (2559) ที่พบว่า งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ ศึกษาบริบทเชิงพื้นที่ในการดำเนินงานและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ภายในชุมชนแนวทางและการดำเนินการส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน โดยพัฒนากลุ่มอาชีพ และผลการดำเนินการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยพัฒนากลุ่มอาชีพในพื้นที่ โดยมีส่วนร่วมของภาคการวิจัย และการพัฒนาทั้งภายในและภายนอกชุมชน ด้วยการวิจัยเชิงกลแบบมีส่วนร่วมกลุ่มเป้าหมายคือ คนในชุมชนและผู้นำชุมชน

ด้านการเมืองและการบริหาร การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการเมืองและการบริหาร โดยประชาชนร่วมสนทนาประเด็นการเมืองท้องถิ่นเนื่องจากประชาชนเห็นว่าการทำงานของผู้นำชุมชน ประชาชนสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายเพราะประชาชนทุกคนเล็งเห็นถึงผลกระทบที่ตนเองจะได้รับจากการทำงานของผู้นำชุมชน ซึ่งนโยบายนั้นจะส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นจากเดิม และจะได้รับประโยชน์จากการทำงานของผู้นำชุมชน อย่างเต็มที่ และประเด็นที่ประชาชนไม่ได้ตระหนักถึง ความสำคัญเท่าที่ควร คือ ประชาชนร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่น ซึ่งประชาชนเห็นว่าการเมืองและการบริหารนั้นเป็นเรื่องที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายแต่ลงมือปฏิบัติจริงได้ยาก เนื่องจาก การศึกษาของประชาชนแต่ละคนนั้นยังถือว่าไม่สูงมากนัก และเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยุ่งยากถ้าหากว่าลงมือปฏิบัติเอง ควรมีการจัดการประชุมในเรื่องการเมืองและการบริหารท้องถิ่นเพื่อให้ชุมชนเข้าใจในเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ดิเรก แสสนธิ์ (2558) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมทั่วไปของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ด้านการมีส่วนร่วมเพื่อการพึ่งตนเอง ด้านลักษณะของความเป็นผู้นำ ด้านความสามัคคีและความร่วมมือในชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชน และด้านโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ตามลำดับ

ด้านร่วมรับรู้ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ประชาชนมีส่วนร่วมในการ รับรู้ข้อมูล ข่าวสาร รายละเอียดของโครงการที่จะมาใช้ในการพัฒนาชุมชน เนื่องจากประชาชนเห็นว่าการที่ประชาชนได้ทราบข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับโครงการที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชนนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่ทุกคนใน

ชุมชนต้องรับรู้ ถ้าเกิดปัญหาหรือข้อผิดพลาดก็สามารถช่วยกันหาแนวทางการแก้ไขได้ทำและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการทราบถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพราะประชาชน ส่วนใหญ่ไม่ได้รับรู้ถึงปัญหาของโครงการหรือข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชนควรจะกระจายข้อมูลข่าวสารให้ทั่วถึงและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่างๆที่เกี่ยวกับชุมชนซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ธรรมนิตย์ วราภรณ์ (2558) ที่พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของการมีส่วนร่วมของประชาชนและการพัฒนาท้องถิ่นและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการ รับรู้ ข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น มีดังนี้

1. ประชาชนมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนามากที่สุด และมีการพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมากที่สุด
2. การรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบลเขต จังหวัดภาคตะวันออกเฉียง

ด้านร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้าน กำน หมู่ 6 ตำบลหมากเขียบ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ การได้มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชนเพราะประชาชนเห็นว่าการที่จะพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นนั้นประชาชนต้องทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนก่อนเพื่อที่จะแก้ไขให้ ตรงจุด และประเด็นที่ คนในชุมชนไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญเท่าที่ควร การมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการของชุมชนและ มีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ เนื่องจากประชาชนมองว่าการพัฒนาชุมชนส่วนใหญ่หน่วยงานภาคการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเข้ามาพัฒนาชุมชนประชาชนจึงไม่ตระหนักถึงความสำคัญเท่าไร ชุมชนควรมีการจัดกิจกรรมโดยโครงการที่จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเป็นสิ่งที่ดึงดูดทำให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นงเยาว์ ทองสุข (2558) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง พบว่า เพศ และการการศึกษาที่ต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต่างกันแต่อายุ และ ระดับรายได้ ต่างมีความคิดเห็นตรงกัน ปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนได้แก่ ปัญหาข้อจำกัดด้านเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรม การขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมไม่ทราบถึงรายละเอียดที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในกิจกรรมหรือโครงการประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานต่างๆ ประชาชนต้องการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์มากกว่าที่มีในโครงการ ประชาชนบางกลุ่มมองเห็นผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับเป็นตัวเงินมากกว่าความเข้มแข็งที่จะเกิดขึ้นแก่ชุมชน และประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการติดตามประเมินผลของกิจกรรมต่างๆ ข้อเสนอแนะโดย คือ ความต้องการด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การมีกิจกรรมร่วมกันในหมู่บ้าน การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีภูมิปัญญา การสร้างวินัยทางการเงินการปลูกฝังจิตสำนึก และการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานราชการต่างๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านร่วมพิจารณา ร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ การที่ประชาชนร่วมพิจารณาร่วมตัดสินใจโดยการมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อนำเสนอ เรื่องต่างๆที่มีความจำเป็นในการพัฒนาชุมชน เนื่องจากประชาชนเห็นว่าไม่ว่าจะเป็นโครงการ กิจกรรม หรือสิ่งเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนนั้นประชาชนทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้รับรู้ แสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน และนำเสนอเรื่องต่างๆในที่ประชุม และประเด็นที่ประชาชนไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญเท่าที่ควร คือ ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมพัฒนาชุมชน เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผนในกิจกรรมหรือโครงการที่จัดขึ้น ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้นในชุมชนหรือที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา วิษณุ หยกจินดา (2557) ที่พบว่า ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่างๆที่มีความจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมและ และการกำหนดแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชน

ด้านร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ประชาชนได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือในกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาชุมชน ซึ่งประชาชนเห็นว่าการพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนในชุมชนต้องร่วมมือกันที่จะทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นและประเด็นที่ประชาชนไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญเท่าที่ควร คือประชาชนได้มีส่วนร่วมในการประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จทั้งนี้เพราะประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนและภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมควรผู้นำชุมชนควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในโครงการ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการติดตามและแสดงความคิดเห็นจัดประชุมและถ่ายทอดความรู้ต่างๆที่เกี่ยวกับชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานนั้นประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา วิษณุ หยกจินดา (2557) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากเนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมออกแรงในการทำกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาชุมชนร่วม สมทบทุนเพื่อใช้ในการทำกิจกรรมและการมีส่วนร่วมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนหมู่บ้านทุ่งกว้าง

ด้านร่วมติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากเขียว อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยการมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินงานของการพัฒนาชุมชนเพราะประชาชนเห็นว่าการพัฒนาชุมชนนั้นไม่ใช่แค่ผู้นำชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่สามารถติดตามผลการดำเนินงานแต่ประชาชนทุกคนในชุมชนก็มีสิทธิ์จะรับรู้ถึงกิจกรรมโครงการและ คนในชุมชนสามารถเข้ามาตรวจสอบและติดตามผลการ

ดำเนินงานในชุมชนได้เท่าเทียมกัน และประเด็นที่ประชาชนไม่ตระหนักถึงความสำคัญเท่าที่ควร คือ การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินงานตามโครงการและติดตามผลการทำงานของการพัฒนาชุมชน เนื่องจากผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมองว่าประชาชนไม่ได้มีความรู้มากพอ จึงไม่ได้ให้ความสำคัญในการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมติดตามการทำงานของผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดประชุมเพื่อส่งตัวแทนประชาชนในชุมชนเข้าไปติดตามผลการทำงานหรือโครงการที่รัฐได้จัดขึ้นและเป็นโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรณิลัย นิติโรจน์ (2557) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของกรุงเทพมหานคร: ศึกษาเฉพาะกรณีการจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเขตวังทองหลาง พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการวางแผนและการประเมินผลการดำเนินงานตามชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีปัญหาอุปสรรคมากมายทั้งทางด้านของภาครัฐ คือ ฝ่ายพัฒนาชุมชนเองหรือภาคประชาชนเองเกิดขึ้นมากมายยังมีสิทธิภาพและประสิทธิภาพ อย่างมีความรู้ความเข้าใจไม่มากพอในการสร้างวิทยากรกระบวนการได้ และขั้นตอนที่จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมวิทยากรกระบวนการเกิดความรู้ความเข้าใจยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ด้านร่วมรับผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนบ้านก้านเหลือง หมู่ 6 ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ประชาชนมีส่วนร่วมในการยอมรับผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาทางด้านวัตถุและจิตใจ เพราะประชาชนเห็นว่าการพัฒนาชุมชนนั้นเป็นการส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนให้สะอาดน่าอยู่มากขึ้นและประเด็นที่ประชาชนไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญเท่าที่ควร คือ ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเลือกแนวทางหรือวิธีการพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นมากกว่าเดิมเนื่องจากมองว่าประชาชนยังไม่รู้ถึงนโยบายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชน การที่ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมบางส่วน เช่น ออกความคิดเห็น วางแผนการดำเนินงาน ติดตามและประเมินผลโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา จิราภรณ์ มณี (2559) ที่พบว่า ประชาชนได้รับการเรียนรู้ในเรื่องการจัดการเรียนและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ทำให้ชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของการพัฒนาชุมชนยิ่งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากเท่าไร ยิ่งแสดงว่าประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาชุมชนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

1. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ให้กับผู้นำในชุมชนเพื่อนำความรู้ความเข้าใจในการเข้าถึงบริการภาครัฐและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสร้างความมุ่งมั่นในการที่จะผลักดันการบริหารจัดการภาครัฐในชุมชน

2. ควรสร้างสาธารณูปโภคใหม่ เช่น น้ำประปา การเก็บขยะให้ถูกที่ไม่ทิ้งเรี่ยราดจึงง่ายต่อการพัฒนาชุมชนและคนในชุมชนควรช่วยกันรักษาความสะอาด ผู้นำชุมชนควรทำค้ำประกันถึงการใช้ น้ำประปาภายในชุมชนว่าน้ำประปานั้นสะอาดตกตะกอนหรือไม่และสะดวกต่อการใช้น้ำประปาขนาด ไหน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของการพัฒนาชุมชน โดยนำข้อมูลมา ประกอบการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ด้วยเพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงและสามารถมีแนวทางในการ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

2. ควรให้ประชาชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นในที่ประชุมเพื่อหาปัญหา และสาเหตุที่จะเกิดขึ้นภายในชุมชนจะได้ช่วยกันแก้ไขได้ตรงจุด และการตัดสินใจการวางแผนขั้นตอน การดำเนินงานของกิจกรรมพัฒนาชุมชน

3. ควรมีการจัดจัดกิจกรรมภายในชุมชนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเลือกแนวทางหรือ วิธีการพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

จุฑาทิพย์ ทองพันธ์. (2567). **แผนพัฒนาหมู่บ้าน**. ศรีสะเกษ : ม.ป.พ.

ณัฐวรรณ สุนทรวริทธิโชติ. (2556). **การศึกษาสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตตำบลสามบัณฑิต :**

กรณีศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ

ประชาชน. รายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. พระนครศรีอยุธยา:

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ดิเรก แสสนธิ์. (2558). **หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วน**

จังหวัด นครราชสีมา.วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 6 (5), 206 – 216

ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์. (2550). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในพื้นที่บริการของ**

โรงเรียนลุ่มแรดวิทยา อำเภอถิ่น จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทวี วัชรเกียรติศักดิ์. (2559). **การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนา**

กลุ่มอาชีพในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพลสงคราม อำเภอโนนสูง จังหวัด

นครราชสีมา. วารสารวิชาการ บริหารธุรกิจ 5(1),43 – 54.

นงเยาว์ ทองสุข. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์.1(3),9-15.

พรณิฉัย นิติโรจน์. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของ
กรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีการจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเขตวังทองหลาง.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.สาขากฎหมายและการจัดการ. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.

พิพิธภัณฑ์รัฐสภา. (2560). เล่าเรื่องการเมืองการปกครองไทย. (ออนไลน์) เข้าถึงได้
จาก:<https://parliamentmuseum.go.th/>. [2017, April 6].

วิชญ์ หยกจินดา. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง
ตำบลทับไทร อำเภอปงน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง. (2557). คู่มือคณะกรรมการหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ กองอาสาตินแดน.